

ЛОБІЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Зайцева М.В.

**кандидат політичних наук,
асистент кафедри міжнародної інформації**

**Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Як політичний феномен лобізм існує в багатьох країнах світу. Сьогодні важко уявити демократичне суспільство без такого явища як лобізм. Але, незважаючи на свою історію та важливу роль у розвитку державної політики, що задовольняє потреби практично у кожному секторі суспільства, лобіювання є недостатньо розвиненою сферою наукових досліджень. Лобізм – особлива система і практика реалізації інтересів окремих організацій і різноманітних груп громадськості шляхом цілеспрямованого впливу на законодавчі та виконавчі органи державної влади.

Під лобіюванням розуміється процеси впливу зацікавлених груп на ухвалення рішень владними структурами або будь-яка діяльність громадян, асоціацій бізнесу, партій та інших організованих груп тиску (у тому числі і політичних), спрямована на відстоювання власних інтересів [1].

Лобісти вивчають складні питання та представляють найбільш актуальну інформацію законодавцям, комітетам у документах. Таким чином, лобіювання виконує комунікаційну функцію і нагадує роботу фахівців зі зв'язків з громадськістю. Експерти розглядають взаємодію з цільовими групами як процес спілкування, який маж бути спрямований на загальне благо, в той час як лобістські дії зосереджені на відстоюванні особливих інтересів організації чи окремої особи. Фахівці зазначають, що зв'язки з громадськістю – це організоване управління внутрішніми та зовнішніми комунікаціями і взаємодія із зацікавленими сторонами, а під лобіюванням розуміється діяльність, яка зазвичай включає відстоювання власних інтересів. Лобісти у своїй практиці використовують такі методики, як організовані зустрічі, ділове спілкування та листування, переговори, презентації, переконання, громадські обговорення та громадські кампанії. Тоді як серед прийомів взаємодії з громадськістю виокремлюють організовану комунікацію через медіа, ділове спілкування та листування [2]. У багатьох країнах, таких як США та Канада лобіювання регулюється законодавством. Ці країни відносяться до англосаксонської моделі лобіювання, яка передбачає обов'язкову державну реєстрацію лобістських організацій та визначає можливі рамки діяльності груп

інтересів на законодавчому рівні, етичні кодекси для лобістів - встановлення законодавчих обмежень для лобі-груп, саморегуляція, лобістської діяльності на підставі етичних кодексів.

США стали першою країною, що у 1946 р. прийняла «Федеральний закон про регулювання лобізму», який передбачав реєстрацію організованих груп інтересів, що прагнуть впливати на законодавчі процеси, тобто процеси прийняття конгресом тих чи інших законів. Таким чином, лобізм був офіційно визнаний як постійне явище в політичному процесі США, і саме з цього закону почався розвиток спеціальних юридичних норм державного регулювання лобістської діяльності.

Наступним етапом у сфері законодавчого регулювання лобістської діяльності в США було прийняття у 1995 р. Закону про відкритість лобізму, який забезпечував прозорість процесу лобіювання в США, а також встановлення контролю за реєстрацією лобі-груп і відповідальності за порушення відповідного законодавства [3].

Законодавство щодо практики лобіювання в Канаді вперше було запроваджене в 1989 році згідно із Законом про реєстрацію лобістів, який вимагав платних лобістів розкривати інформацію про себе та своїх суб'єктів лобізму [4].

Отже, регулювання лобістської діяльності в рамках англосаксонської моделі, створило сприятливі умови для цивілізованого лобізму як одного з найважливіших каналів впливу на процеси прийняття рішень органами державної влади США та Канади.

Список використаних джерел

1. Королько В.Г. Паблік рілейшнз. Наукові основи, методика, практика. Підруч. / В.Г.Королько. – К.: ВД «Скарби», 2001. – 400 с
2. Berg, Kati. (2009). Finding Connections between Lobbying, Public Relations and Advocacy. Public Relations Journal Public Relations Society of America. 3.
3. Lobbying Disclosure Act Guidance, Senate Office of Public Records, 2017, <https://lobbyingdisclosure.house.gov/amended_lda_guide.html#section1>
4. Pierre-Luc Dusseault, M.P. Statutory review of the lobbying act: its first five years, 41st Parliament, 1st Session, 2012, <<https://www.ourcommons.ca/DocumentViewer/en/41-1/ETHI/report-3/page-96>>